

TEKST: GEERT DEKKER

REKENKAMER: MEER TRANSPARANTIE ROND FISCAAL KLIMAAT

Volgens de Algemene Rekenkamer is de Nederlandse fiscale wet- en regelgeving niet heel afwijkend van ons omringende landen. De aanbevelingen om belastingontwijking te voorkomen, hebben vooral betrekking op meer transparantie.

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de Rekenkamer 'verdiepend' onderzoek gedaan "naar belastingontwijking in relatie tot de fiscale regels en het Nederlandse fiscale verdragenetwerk". Nederland heeft een gunstig fiscaal klimaat voor internationaal operende ondernemingen, concluderen de onderzoekers, met name door de deelnemingsvrijstelling, het ontbreken van bronbelasting op rente en royalty's, het netwerk van belastingverdragen en de rullingpraktijk. Internationaal is dat echter niet uitzonderlijk.

De Rekenkamer kon een aantal vragen van de Tweede Kamer niet of slechts gedeeltelijk beantwoorden en dat betrof met name de effecten van belastingverdragen en het huisvesten van doorstroomlichamen op de opbrengsten aan dividendbelasting. "Die zijn niet vast te stellen", aldus het rapport. Wel wordt geconstateerd dat "de omvang van vooral de dividend- en royaltystromen de afgelopen tien jaar aanzienlijk is toegenomen", maar de fiscale gevolgen daarvan blijven dus onbekend.

Om belastingontwijking (verder) te voorkomen doet de Rekenkamer het kabinet een aantal aanbevelingen. Bij nieuwe verdragen zou aan het parlement moeten worden aangegeven wat er is gedaan om misbruik of onbedoeld gebruik van het verdrag te voorkomen.

Verder moet de samenwerking met verdragspartners worden geïntensiveerd, met name rond informatie-uitwisseling, waarbij de Belastingdienst zo nodig actief bijstand kan verlenen aan de belastingdienst van het verdragsland. Tot slot pleit de Rekenkamer voor het periodiek uitbrengen van een fiscale monitor over het (gebruik van) het fiscale vestigingsklimaat, de gelden die hiermee zijn gemoeid en het effect van maatregelen die zijn getroffen om oneigenlijk gebruik van regelgeving tegen te gaan.

VERVOLG FISCALE AUTOSOAP IN 2015

Met een verhoging van de BPM betaalt staatssecretaris Wiebes van Financiën een verlaging van de bijtellingspercentages voor leaseauto's. Met dat compromis koopt hij tijd om de autobelastingplannen voor de jaren na 2016 beter voor te bereiden.

De snelle vooruitgang die is geboekt met automodelen die weinig of geen CO₂ uitstoten, gaat de schatkist te veel geld kosten. Daarom wil het kabinet de bijtellingspercentages verhogen. Vooral de lage percentages gaan omhoog, zo stelde staatssecretaris Wiebes in oktober voor. Het tarief van nul procent wordt helemaal afgeschaft.

Een storm van protest volgde, uit de richting van autobranche, werkgevers én natuur- en milieuorganisaties, maar ook leek er in de Tweede Kamer voor de oorspronkelijke ideeën geen meerderheid te zijn. Begin november werd een alternatief gepresenteerd door de autobelastingen in 2016 dat wel op brede steun kan rekenen. Voor leaseauto's komen er vier categorieën bijtelling: 4, 15, 21 en 25 procent. Eerst was sprake van 7, 14, 20 en 25 procent. De dekking voor deze 'lagere' bijtelling komt uit een verhoging van de drie hoogste schijven in de aanschafbelasting BPM. Tegelijkertijd maakte Wiebes bekend dat de zogeheten Autobrief 2 niet meer in 2014 komt, maar pas volgend jaar. Die zal het beleidsvoorstel voor de jaren na 2016 bevatten. Overigens worden bestaande leasecontracten niet direct aangetast door deze wijzigingen. Het verlaagde bijtellingspercentage geldt veelal voor zestig maanden. Pas aan het einde van zo'n periode wordt bekeken of de auto volgens de dan geldende CO₂-grenzen weer in aanmerking komt voor een lagere bijtelling.

GEMAAKTE AFSPRAAK GEBRUIKELIJK LOON BLIJFT GELDEN

Lopende afspraken met de Belastingdienst over de hoogte van het gebruikelijk loon van de dga worden niet aangetast door de verlaging van de doelmatigheidsmarge die op 1 januari 2015 ingaat.

Bij de bepaling van het gebruikelijk loon mocht altijd een korting van dertig procent worden toegepast als het loon dat het uitgangspunt voor die bepaling was (het loon 'bij een soortgelijke dienstbetrekking') hoger was dan 44 duizend euro. Die korting, de 'doelmatigheidsmarge', wordt op 1 januari 2015 verlaagd naar 25 procent, waardoor het gebruikelijk loon van een dga dus omhoog gaat. Eerst was het de bedoeling dat de Belastingdienst in 2015 met elke dga een nieuwe afspraak zou maken, maar het kabinet heeft onlangs bepaald dat lopende afspraken toch zullen worden gerespecteerd. Dat wil zeggen dat de dga pas opnieuw met de fiscus om de tafel moet als de geldigheidsduur van de huidige afspraak is afgelopen. Eerst was er ook sprake van een overgangsregeling voor 2015 - omdat de Belastingdienst niet de capaciteit kan inzetten om alle afspraken tegelijk te vernieuwen - maar dat overgangsrecht is bij nader inzien wegge laten. Door het geleidelijk verlopen van de huidige afspraken zou de Belastingdienst de werkzaamheden nu goed kunnen spreiden.

FISCUS ACHTER MET BEHANDELING BEZWAARSCHRIFTEN

Het lukt de Belastingdienst dit jaar niet voldoende bezwaarschriften af te handelen. Volgens de gestelde normen moet 95 tot 100 procent 'tijdig' zijn afgedaan, maar het eerste halfjaar van 2014 lag dat percentage op 88.

In antwoord op vragen van de Tweede Kamer heeft staatssecretaris Wiebes van Financiën laten weten dat "naar verwachting de afhandelingsnorm dit jaar niet wordt gehaald". Dit ondanks extra aandacht voor het verminderen van de voorraad bezwaren, zo voegt hij daaraan toe.

Uit de veertiende halfjaarsrapportage van de Belastingdienst blijkt dat een hogere instroom van bezwaarschriften de oorzaak van het probleem is. In vergelijking met het eerste halfjaar van 2013 nam het aantal met bijna twintig procent toe, van 247 duizend naar 294 duizend. "Een groot deel hiervan houdt verband met het massaal opkomen tegen een aantal wijzigingen van regelgeving, waaronder autobelastingen (opheffen vrijstelling CO₂, oldtimers regeling, verhoging boetebedrag), erf- en schenkbelasting (artikel 12 Successiewet), inkomstenbelasting (gebruik WOZ-waarde) en de belastingrente", zo schrijft het ministerie van Financiën in een toelichting. Indiëners van bezwaren zullen zoveel mogelijk worden gebeld en bij massale bezwaren worden op ad hoc basis behandelteams samengesteld.

BTW-KLOOF VAN 177 MILJARD EURO

Nederland heeft samen met Finland het meest doeltreffende systeem van btw-handhaving en naleving van Europa.

Volgens de meest recente cijfers van de Europese Commissie over de btw-kloof in landen van de Europese Unie bedroeg in 2012 het gemiddelde verschil tussen verwachte en geïnde btw zestien procent. Dat wil zeggen dat in dat jaar 177 miljard euro aan btw-inkomsten werd misgelopen. Nederland doet het met Finland het beste, met een verschil van vijf procent. Slowakije, Litouwen en Griekenland missen meer dan een derde van de verwachte btw-inkomsten, terwijl het verschil in Roemenië zelfs 44 procent is. Overigens boekt Griekenland vooruitgang: de kloof van 33 procent in 2012 was goed voor 6,6 miljard euro aan gemiste inkomsten, maar in 2011 was dat nog 9,1 miljard euro.

De Europese Commissie wijst erop dat niet alleen fraude een oorzaak is van de btw-kloof. Faillissementen, surseances, statistische fouten, te late betalingen en allerlei ontwijkingsconstructies kunnen daar ook aan bijdragen. In Brussel wordt nog steeds gewerkt aan "een fundamentele hervorming van het btw-stelsel, om het solider, betrouwbaarder en fraudebestendiger te maken".